

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/124/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112240593
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2013:4112240593.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú Y. J., nar. XX.XX.XXXX, zverenú do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov H. H., nar. XX.XX.XXXX a H. H., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom V., P. XXX/XX, t.č. umiestnenú do starostlivosti F. R. R., O. XX, X. P., zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: F. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX a C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a v konaní o zrušenie pestúnskej starostlivosti začatom bez návrhu, takto

rozhodol:

Súd ruší spoločnú pestúnsku starostlivosť, do ktorej bola maloletá Y. J., nar. XX.XX.XXXX zverená rozhodnutím Okresného súdu Komárno č. k. 11P/287/2007-42 zo dňa 19.11.2007.

Súd nariaďuje nad maloletou Y. J., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v G. F., N. X, F..

Súd zaväzuje matku maloletej Y. J., nar. XX.XX.XXXX prispievať na jej výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd zaväzuje otca maloletej Y. J., nar. XX.XX.XXXX prispievať na jej výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.11.2012 domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou Y. J., nar. XX.XX.XXXX a určenia vyživovacej povinnosti zo strany oboch rodičov vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ podozrením zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby zo strany pestúnov. Dňa 16.04.2013 bol následne tunajšiemu súdu doručený podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce na zrušenie pestúnskej starostlivosti, do ktorej bola maloletá Y. zverená

rozhodnutím Okresného súdu Komárno. Okresný súd Nitra uznesením č.k.: 11P/139/2013 - 9 zo dňa 22.04.2013 začal konanie o zrušenie pestúnskej starostlivosti a uznesením č.k.: 24P/124/2013 - 38 zo dňa 22.04.2013 spojil konanie vedené pod sp. zn.: 24P/124/2013 a konanie vedené pod sp. zn.: 11P/139/2013 na spoločné konanie.

Na pojednávanie sa nedostavil otec maloletého dieťaťa, ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané, svoju neúčast' neospravedlnil o odročenie pojednávania nepožiadaval, preto súd pojednával podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v jeho neprítomnosti.

Pestún H. H. na pojednávaní pred tunajším súdom uviedol, že deti im boli odobraté z minúty na minútu, nemohli sa ani brániť. Celé to vzniklo zo susedských sporov, riešilo sa to aj na obecnom úrade, aj na polícii a ten policajt, čo Y. odoberal bol aj v komisii na obecnom úrade, kde sa sused podnikateľ vyjadril, že ich z V. vyženie, keď sa budú naďalej sťažovať. Manželka bola zavolaná do školy, kde ju v riaditeľni nútili, aby sa priznala k niečomu, čo nespravila. Ona sa nemala k čomu priznať, pretože nič z toho čo tam bolo uvedené sa nestalo. Momentálne sa ale s manželkou rozhodli, že asi bude v súčasnej dobe najlepšie, pokiaľ bude pestúnska starostlivosť zrušená.

Pestúnka H. H. na pojednávaní pred tunajším súdom uviedla, že to ako sa mala správať k deťom nie je pravda. Môže toto dokázať aj lekárskou správou od H.. F. z ktorej vyplýva, ako sa starali o maloletú Y., ako sa u nich dostala zo všetkých ochorení po tom, čo im bola zverená. Ten úraz, resp. to čo bolo spúšťačom všetkých udalostí sa jej vlastne stalo pri hre s ďalšími deťmi. Hrali sa tak ako inokedy, púšťali si pesničky, potom tam bol veľký krik, tak išla hore, no Y. už mala červené bodky pri oku. Nechcela prezradiť ako sa jej to stalo, iba krčila plecami. Syn G. jej povedal, že sa bláznili, rozoberali nejaký domček, a že takýmto nejakým spôsobom sa to pri hre stalo. Na druhý deň s ňou išla k zubárovi, potom išla do školy a zrazu jej len volali zo školy, že sa tam má dostaviť. Bola v riaditeľni, kde na ňu pani zástupkyňa naliehala, aby povedala, že to spravila, aby sa priznala. Bola v šoku. Zástupkyňa jej podsúvala nejaké papiere, aby ich podpísala. Nebola schopná sa na to sústrediť, tak to podpísať odmietla. Chcela sa s Y. aspoň rozlúčiť lebo jej povedali, že ide do nemocnice, no nedovolili jej to. Deti, ktoré mala zverené nikdy fyzicky netrestala. Vždy sa im snažila nejako dohovoriť. Okrem Y. a Z. zabezpečovala ako profesionálny rodič starostlivosť o ďalšie tri maloleté deti z Detského domova v X. vo veku 4 rokov, 2 rokov a 11 mesiacov. Tieto deti boli tiež odobrané po tom, čo im zobrali Y., resp. ona ich bola odovzdať do detského domova, nakoľko bola z toho celého v šoku, plakala a musela zostať maródiť. Deti z detského domova boli vyšetrené a žiadne zanedbanie starostlivosti alebo niečo podobné zistené nebolo.

Matka na pojednávaní pred tunajším súdom uviedla, že s návrhom súhlasí, ona si Y. zobrať nemôže, všetky deti čo má, sú v domove. S otcom dieťaťa sa nestretáva, ale ten si tiež nemôže Y. zobrať. Ona nemá ani žiadnych príbuzných, ktorí by sa mohli o dieťa postarať. Dostáva dávky v hmotnej núdzi 62,50 eura, býva u kamarátov, ktorí od nej peniaze nepýtajú.

Navrhovateľ v konečnom návrhu žiadal, aby súd vzhľadom k vykonanému dokazovaniu zrušil pestúnsku starostlivosť a maloletú Y. umiestnil na základe ústavnej starostlivosti do Detského domova F., kde navrhuje umiestniť aj maloletého Z. a kde sú aj ďalší traja súrodenci, nakoľko dve deti sú osvojené.

Matka v konečnom návrhu uviedla, že s návrhom súhlasí, ona za deťmi nechodí. Výživné asi nebude mať z čoho platiť, ale bude sa snažiť, aby zasa nešla do výkonu trestu.

Kolíznym opatrovníkom v konečnom návrhu uviedol, že s návrhom súhlasí a pripája sa k nemu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, rodný list dieťaťa, lekársku správu, úradný záznam, predbežné opatrenie, uznesenie o spojení vecí, zápisnicu z výsluchu maloletého dieťaťa, lekársku správu, sociálnu správu o maloletom dieťati, zápisnicu o pojednávaní zo dňa 14.05.2013, správu z obce F. o povesti rodičov, správu ÚPSVaR Nové Zámky, pripojené spisy Okresného súdu Nitra sp. zn.: 11P/139/2013, 13P/144/2013 a 11P/172/2009, pripojený spis Okresného

súdu Komárno sp. zn.: 11P/287/2007 z neho rozhodnutie na č. I.: 42 a nasledujúce a zistil tento skutkový stav:

Maloletá Y. J. pochádza zo vzťahu F. L. a C. J.. Rozsudkom Okresného súdu Komárno č.k.: 11P/287/2007 - 42 zo dňa 19.11.2007 bola maloletá Y. J. zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov H. H. a H. H. a oboch rodičov súd jednotlivo zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 702,- Sk mesačne. Dňa 23.11.2012 bol referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ v Zlatých Moravciach telefonicky kontaktovaný z dôvodu žiadosti o prítomnosť na výsluchu ohľadom maloletej Y. J. vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré podozrenie signalizovala Základná škola v V., ktorú maloletá Y. navštevovala. Vychovávateľka základnej školy si všimla, že maloletá ma na tvári modriny, pričom maloletá jej povedala, že matka ju vybila za zlú známku, matka ju údajne zbila varechou po tvári a po zadku. Samotná maloletá túto skutočnosť pri pohovore so sociálnou kurátorkou potvrdila a súčasne spomenula, že mamina ju niekedy vybijie aj remeňom a to najmä preto, že neposlúchne jej príkaz prípadne za to, že sa so súrodencami hrajú a robia krik, príp. zobudia pestúna. Okresný súd Nitra preto predbežným opatrením č.k.: 24PPOm/3/2012 - 8 zo dňa 26.11.2012 dočasne zveril maloletú Y. do starostlivosti Krízového strediska R., kde sa aj v súčasnosti maloletá nachádza. Spolu s maloletou Y. bol do krízového strediska umiestnený aj jej brat Z. L., ktorý bol tiež v pestúnskej starostlivosti manželov H.. Okrem toho manželia vychovávajú aj vlastného syna G. H., nar. XX.XX.XXXX a pani H. ako profesionálny rodič mala vo svojej starostlivosti ďalšie tri deti z detského domova v X., ktoré však po týchto udalostiach odovzdala do detského domova. Obaja manželia skutočnosti z ktorých sú podozriví popierajú, pestúnka poukazuje na výrazné zlepšenie zdravotného stavu maloletej Y. po jej prevzatí do pestúnskej starostlivosti. Podľa jej vyjadrenia došlo k zraneniu maloletého dieťaťa pri hre, pričom v predmetnej veci už bola vypočutá aj polícia a zatiaľ voči nej nebolo vznesené žiadne obvinenie. Obaja manželia súčasne vyjadrili svoj názor, že v súčasnosti bude najlepšie, pokiaľ bude pestúnska starostivosť, do ktorej bola maloletá Y. zverená, zrušená. Matka maloletého dieťaťa je nezamestnaná, nie je evidovaná na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Po návrate z výkonu trestu odňatia slobody býva u svojich známych, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eura. Matka má okrem maloletej Y. ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči šiestim maloletým deťom, ktoré jej boli odobraté z dôvodu zanedbania starostlivosti. Matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom neplní, podľa svojho vyjadrenia z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. S návrhom na zrušenie pestúnskej starostlivosti ako aj nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom vyjadrila matka súhlas. Otec maloletého dieťaťa je taktiež nezamestnaný, nie je evidovaný na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur, privyrába si rôznymi pomocnými prácami v obci. Záujem o starostivosť o maloleté dieťa neprejavil, vyživovaciu povinnosť si voči maloletej ako ani voči svojmu ďalšiemu maloletému dieťaťu neplní.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 52 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. /ďalej len Zákon o rodine/, pestúnska starostivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 52 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

Podľa § 52 ods. 6 Zákona o rodine, ak zanikne pestúnska starostivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) Zákona o rodine a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej starostlivosti o dieťa; ak súd zistí, že u maloletého dieťaťa sú predpoklady na osvojenie, začne aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Od 1.7.2012 predstavuje minimálne výživné sumu 26,65 eura na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na sebe berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou Y. J. bol podaný dôvodne. Vyšetrovanie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby nie je ukončené, pričom sami pestúni považujú zrušenie pestúnskej starostlivosti v súčasnosti za najlepšie riešenie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd pestúnsku starostlivosť nad maloletou Y. zrušil, pričom súčasne rozhodol aj o zabezpečení ďalšej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a to formou ústavnej starostlivosti, keďže ani jeden z rodičov maloletého dieťaťa nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa a súčasne o ňu ani dlhodobu neprejavujú žiaden záujem. Ústavná starostlivosť nad maloletou Y. sa bude vykonávať v Detskom domove F., kde sú umiestení aj jej ďalší traja súrodenci a kde bude následne umiestnený aj maloletý Z., čím bude medzi maloletými deťmi podporovaný rozvoj vzájomných súrodeneckých väzieb. S nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom sa súd zaoberal aj vyživovacou povinnosťou oboch rodičov, keď matku aj otca maloletého dieťaťa zaviazal v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine prispievať na jeho výživu sumou minimálneho výživného, ktoré minimálne výživné predstavuje od 01.07.2012 sumu 26,65 eura na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, ktoré sumy sú obaja rodičia povinní poukazovať na účet Detského domova F.. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, ktorí sú obaja nezamestnaní a poberateľmi dávok v hmotnej núdzi. S poukazom na uvedené skutočnosti preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.